

ikke vil, lige saa lidt som et andet Spørgsmaal, om Valg ved Forholdstalsvalg, volde nogen Vanskelighed, men tværtimod vinde udelt Tilslutning ogsaa her i dette høje Ting. Efter mange og lange Kampe om begge Punkter, saavel om Forholdstalsvalgmaaden som om hemmelig Afstemning, tør det jo nu sikkert anses for givet, at der er almindelig Stemning for begge Valgmaader.

Samtidig foreslaas Valgperiodens Omløbstid for Byraadene, Sogneraadene og Købstædernes Ligningskommissioner forandret. Den ved Lov af 15. Maj 1903 om den kommunale Beskatning indførte Ordning, hvorved Kommuners Regnskabsaar fremtidig er ikke som hidtil Kalenderaaret, men Finansaaret, gør en saadan Omlægning af Valgperioden meget ønskelig. Navnlig gælder dette for Landkommuner, hvor Valgene jo ofte medføre Valg ogsaa af ny Formand, og det er en Ulempe for en ny tiltraadt Formand at skulle afgive et Regnskab, med hvilket han selv kun har haft at gøre i meget kort Tid. Som bekendt afholdes Valgene for Landkommunerne nu i Oktober Kvartal, for Købstadkommunerne i de første Dage af Januar. Det er i Lovforslaget foreslaaet, at Valgperioden udløber den 31. Marts. Lovforslaget indeholdt Forslag om, at Valgene saavel til Sogneraad som til Byraad skulde afholdes i de første Dage af April Maaned. Dette er i det andet Ting ændret til „inden Udgangen af Marts Maaned“, idet man navnlig for Landets Vedkommende har anset den sidste Del af Marts for bekvemmere og mere egnet til Valg end Begyndelsen af April. Det er en Ændring, som ikke berører Hovedbestemmelsen, og som jeg derfor meget vel har kunnet tiltræde.

Under Sagens Behandling i det andet Ting er der endvidere tilkommet to Ændringer, hvoraf i alt Fald den ene tilfører et meget betydeligt Antal af ny Vælgere. Den første af disse ved Behandlingen i det andet Ting indførte Ændringer gaar ud paa for de kommunale Valgs Vedkommende at ophæve den Undtagelsesstilling, der ved Grundloven for de politiske Valgs Vedkommende er fastsat for den, der staar i privat Tjenesteforhold uden at have egen Husstand. Denne Undtagelsesstilling er jo allerede hævet ved den Lov om Valg til Menighedsraad, som i Fjor vedtoges ogsaa af dette Ting, og Ophævelsen deraf er saaledes i og for sig ikke længere noget nyt. — Den anden og langt væsentligere Ændring er Valgrettens Udvidelse til alle gifte Kvinder, for saa

vidt Ægtemanden i det forløbne Aar har svaret direkte Skat til Kommunen. Det maa ganske vist indrømmes, at man ved at udstrække Valgretten ogsaa til Hustruer, der leve i almindeligt Formuefællesskab med Manden, og saaledes — i alt Fald ikke direkte — opfylder den sædvanlige Betingelse for kommunal Valgret at være Skatteyder til Kommunen, kommer uden for de Rammer for Kvinders Valgret, der hidtil have været Genstand for Forhandling mellem Tingene, og hvorom Overenskomst til Dels er opnaaet. I alt Fald var dette til en Begyndelse Tilfældet for de københavnske Kvinders Vedkommende, og efter at det høje Ting saaledes havde bifaldet Tanken om Valgret her i København for de ugifte Kvinder, har det aabenbart været Tingets Mening videre at udvikle dette til at gælde ogsaa for de øvrige kommunale Valg Landet over. Naar det maatte vinde Rigsdagens Tilslutning, at Skridtet om Kvinders kommunale Valgret saaledes tages fuldt ud, saa at man ikke forbliver staaende ved de ugifte Kvinders Valgret, hvorom der hidtil har været opnaaet Enighed, kan jeg meget vel tiltræde det. Tanken herom har vundet stor Tilslutning i det andet Ting, ligesom det hele Forslag i Folketinget har fundet den gunstigste Modtagelse og kommer her til dette Ting som vedtaget enstemmigt, idet 88 svarede ja og 12 afholdt sig fra at stemme. Jeg skal nu anbefale Forslaget til en lignende gunstig og velvillig Behandling her i dette høje Ting.

A. Hage: Medens vi, som allerede bemærket af den højtærede Minister, kende en Række Forslag om dette Emne, der ere indbragte gennem det private Initiativ, staa vi her over for et Regeringsforslag om en Omordning af den kommunale Valgret. At et saadant Forslag vilde komme, maatte vi formode allerede efter den højtærede Regerings Chefs Udtalelse straks ved Regeringens Tiltrædelse. Vi ventede, det vilde komme; kun Indholdet har hidtil været os ubekendt. Jeg ser af den højtærede Ministers Udtalelser i det andet Ting, at Grunden til, at det har været en rum Tid, inden Forslaget kom frem, er, at man først vilde afvente Skattereforens Gennemførelse. Jeg ser nu ikke ret Forbindelsen mellem Skattereforens Gennemførelse og dette Forslags Fremsættelse, men dette skal jeg lade staa hen. Naar jeg anfører det, er det, fordi det forekommer mig, at det var ret naturligt at antage, at Regeringen havde brugt denne Tid til